

KIVENKOVA A YRITTÄJYYTTÄ

50 VUOTTA

Maanrakennus Juho Krekola Oy

Erkki Valtamäki

Kivenkovaa yrittäjyyttä 50 vuotta
Maanrakennus Juho Krekola Oy

JULKAISIJA:

Maanrakennus Juho Krekola Oy

TEKSTI JA TAITTO

Erkki Valtamäki

PAINOTYÖ:

Arkmedia Oy Vaasa 2016

ETUSIVUN KUVA:

Erkki Valtamäki

© 2016 Erkki Valtamäki

ISBN 978-952-93-7802-9

SISÄLLYSLUETTELO

LUKIJALLE	5
1. ISOISÄN JALANJÄLJILLE	7
1.1. Yrittäjiksi	7
1.2. Koti Seinäjoelle	11
1.3. Pitkämön allastyömaa	14
2. OMA YRITYS SEINÄJOELLE	17
2.1. Krekolan veljesten tiet eroavat	17
2.2. Kostamus	19
3. 80-LUVULLE	24
3.1. Reissuhommissa Suomessa ja maailmalla	24
3.2. Maakaasulinja Hyvinkää-Lempäälä	26
3.3. Golf-kenttiä rakentamassa	29
3.4. Uudelleen Venäjälle	32
3.5. Omat toimitilat	36
3.6. Tehdasvierailuja	40
3.7. Yrityksen 30-vuotisjuhlat	42
3.8. Yhdistystoimintaa	46
4. 2000-LUVULLE	49
4.1. Saastuneet maat	49
4.2. 40 vuotta täyteen	51
4.3. Seinäjoen Vauhtiajot	54
4.4. Sukupolvenvaihdos	55
4.5. Uudistuksia	57
4.6. Tekniikan kehittyminen	59
4.7. Jeepi	60
4.8. Juho Krekolan kiitokset	63

1. ISOISÄN JALANJÄLJILLE

Juho ja Jouko Krekolan vuonna 1935 valmistunut kotitalo Kurikan Lohiluomalla.

1.1. Yrittäjiksi

Krekolan veljesten Juhon ja Joukon lapsuus ja nuoruus vierähtivät Kurikan Miedonkylän Lohiluomalla maatalon töitä tehden ja kylän kansakoulua käyden. Pojat olivat pienestä mukana kotitilan töissä.

Poikien isä Antti oli maanviljelijä, joka osallistui myös aktiivisesti yhteiskunnallisiin asioihin toimien mm. Kurikan kunnanvaltuutettuna.

Poikien työpanosta tarvittiin kotona pienestä pitäen, sillä isän terveys oli mennyt sodassa eikä se koskaan palautunut entiselleen.

Äiti Hilda, joka oli sotavuodet hoitanut kotitilaa, kuoli sairauskohtaukseen vuonna 1945 Juhon ollessa kahdeksan kuukauden ikäinen. Jouko oli silloin 12-vuotias ja Kaija kymmenen. Perheeseen kuului myöhemmin myös sisarpuoli Ulla.

Isoisä Juho oli aikanaan ollut paikkakunnan mahtimies, useamman sahan- ja myllyn omistaja sekä paljon maailmaa kiertänyt yrittäjä.

Hänen liiketoimensa ulottuivat Englantiin ja Amerikkaankin asti. Juho omisti jossakin vaiheessa myös laivan sekaannuttuaan pirtun salakulje-

tukseen kieltolain aikana, mutta menetti sen lasteinen valtiolle jouduttuaan kiinni.

Krekolan veljekset Juho ja Jouko lähtivät paapan jalanjäljille. Yrittäjäksi ryhtyminen tuli ajankohdaiseksi Juhon armeijasta pääsyn jälkeen vuonna 1966, koska kotitila ei enää elättänyt. Maatalous oli 60-luvulla ajettu ahdinkoon. Veljekset päättivät aloittaa yhdessä yritystoiminnan.

Jouko oli jo aikaisemmin perustanut sahan isoisän omistaman sahan ja myllyn tontille, mutta se oli palanut.

Näin sai alkunsa maanrakennusyritys Veljekset Krekola.

Ensimmäiseksi käytiin ostamassa Vaasasta käytetty kaivinkone, Hymac 480.

- Silloin oli pakkorako jotaki piti alaata tekemähän, ja nähtihin, että siinä on maharollisuus. Se oli hydraulitoiminen, pelkistetty työkone, jonka ohjaamo oli peltilaatikko. Se oli ympäripyörivä, mutta se kääntyi vain sellaaaset 120 astetta ja piti palauttaa takaasin. Se kääntyi kahdella sylinterillä ja kettingillä. Se oli siihen aikaan isoo kone, vaikka se ei ollu kuin kahareksan tonnin kone. Nykyään sitä piretään minikoneena.

Siihen aikaan maanrakennusalalla oli käytössä vaijerikoneita, enimäkseen "Teräsmiehiä" ja "Pikku-Jussia", joita silloin sanottiin "Hullu-Jusseiksi" Sitten tulivat traktorikaivurit "Lusikka-haarukka" -yhdistelmiä. Niillä tehtiin metsäojitusta ja metsäautoteitä sekä monenlaisia kunnallisteknisiä töitä.

Suomessa elettiin 60-luvulla teknisesti erilaista aikaa, kuin nykyään. Silloinen Vaasan maanviljelyinsinööripiiri teki töitä tulvavesien vaivaa-man Pohjanmaan peltojen kuivattamiseksi. Jokia perattiin vaijerikäyttöisillä telakaivinkoneilla.

Juho ja perheen kissa

Rakennusmestarien vanha polvi suosi vajerikoneita, mutta nuorempi polvi uutta hydraulitekniikkaa. Sen tiedettiin olevan tulossa syrjäyttämään entisen.

- Varsinkin kuntiin oli silloin mahroton työllistyä. Ei sitte millään. Tehtiin yhtä työtä jopa kolmella raktorikaivurilla, kun niin oli aina tehty, vaikka kyseenen työ oliis sujunu yhyrellä "meirän koneella". Syväs kaivannos ensimmäänen kone kaivoi, toinen ja kolmas otti maita vastahan ja siirsi kauemmaks. Meirän konehella olis kaikki tapahtunu kerta heitoolla.

Ensimmäinen urakka uudella koneella tehtiin Oravaisissa, missä kohteena oli piiriojien kaivuu. Sen jälkeen työkohteita oli Alavudella, Korttejärvellä ja Ullavalla, joissa kaivettiin viemäreitä. Vähässäkyrössä puolestaan ruopattiin 30 kilometriä ojia.

Ensimmäinen kaivinkone palveli ansiokkaasti viitisen vuotta. Töitä tehtiin eri puolilla maakuntaa ja vähän kauempanakin. Työ oli pääosin ojien ja viemärien sekä vesijohtojen kaivuuta.

- Kaikki viemärit tehtiin betoniputkiilla, joille oli ensin asennettava "lankkuarina". Sitten vedettiin linjalanka ja luoti, jolla tarkistettiin

Krekolan veljekset Jouko (oik.) ja Juho aloittivat yritystoiminnan vuonna 1966 hankkimalla Vaasasta ensimmäisen kaivinkoneen merkiltään Hymac 480.

jokaasen putken oikea sijaanti millin tarkkuurella, sillä kaivojen väli peilattiin peiliillä. Valo piti näkyä kaivoosta kaivohon. Vesijohtoputket taas oli muhvollisia rautaputkia ja ne juotettiin lyijyillä yhtehen.

Krekolan veljesten ensimmäinen kaivinkone oli tällainen Hymac 480. Se palveli yritystä viitisen vuotta.

Vasta vuonna 1967 asennettiin Ullavan työmaalla ensimmäiset muoviputket. Se oli todella iso ja mullistava kehitys. Siitä alkoi muoviputkien valloitus.

- Ullavalla kävi monenmoosta työpäällikköä ja lehdistöä ihmettelmässä uutuutta.

Betoniteollisuudelle tämä tiesi kovaa iskuja, kun vielä isoja rumpuputkia alettiin valmistaa teräspelistä ja asentaa ne paikan päällä pulttamalla yhteen.

Ensimmäinen kone ei kuitenkaan kelvannut kuntien töihin. Oli kuu-lemma liian iso, seitsemän tonninen. Nykyään kuntien töissä jyllävät 14-30 tonnia painavat kaivurit. Seitsemän tonnin koneilla tehdään pääosin kaapelointi- ja salaojatöitä.

Krekolan perheen ensimmäinen koti valmistui Seinäjoen Kasperiin Höyhenviidalle vuonna 1973.

1.2. Koti Seinäjoelle

Vuoteen 1968 saakka Juho teki töitä kotitilalla Lohiluomalla Isän menestyminen syöpään edellisenä vuonna toi muutoksia elämään kotona. Onneksi vierelle löytyi vaimo, Kaisu Untamo Kinnulasta. Asuinpaikaksi valikoitui Seinäjoki, maakunnan keskus, Kaisun kaukonäköisyyden ansiosta.

Yhteinen koti perustettiin omakotitalon yläkerran vuokra-asuntoon viljasiilojen naapuriin. Ensiasunto oli vailla "mukavuuksia". Siinä oli puulämmitys ja vesi piti kantaa ulkokaivosta sisään ja likavesi ulos.

- Ei meillä ollut televisioa, ei jääkaappia, ei pesukonetta, ei pakastinta saatikka puhelinta. Ulkovessa oli käytös.

Juho liikkui paljon maakunnassa ja kauempanakin koneiden kanssa. Kaisulle löytyi työpaikka ensin kenkäkaupasta ja myöhemmin pitkäaikainen työ naisten vaatetusliikkeestä.

Esikoispoika Seppo syntyi näissä olosuhteissa vuonna 1969. Vuokralla asuttiin viisi vuotta, kunnes vuonna 1973 rakennettiin koti Seinäjoen Kasperiin. Koti rakennettiin omin käsin, hartiapankillä. Kaisu sai jossakin rakentamisvaiheessa käteensä jännetupen tulehduksenkin sisukkaan maalausurakan seurauksena.

Juhon työmaat olivat maakunnassa, joskus kauempanakin maailmalla. Alkuaikoina Kaisun joutui yksin huolehtimaan perheestä ja kodista. Autoa ei ollut. Juho kulki työmatkansa linja-autolla.

*- Seinäjoelta piti lähteä kuu-
relta aamulla ja takaisin ilta-
kahreksalta. Kun olin Perä-
seinäjoella töis, lähti postiauto
aamulla seittemältä ja palasi
illalla samahan aikahan. Työ-
päivät venyivät näin 12-tunti-
siksi.*

Usein Juho oli työmatkoilla koko viikon. Silloin Kaisu oli yksinhuoltajana. Mies tuli viikonlopuksi kotiin väsyneenä eikä jaksanut osallistua kotitöihin.

Kinnulalainen Kaisu ja kurikkalainen Juho menivät naimisiin vuonna 1968.

Nuorena on vitsa väännettävä. Runsaan vuoden ikäinen Seppo kaivinkoneen ohjaimissa.

Viikonloput kuluivat viikon töistä tiliä tehden ja pieniä koneen osia korjailleen.

- Sai tuoda likaaset vaattehet kotia ja lähtiä maanantaina puhtailla taas maailmalle. Evästäkin viikon varalle Kaisu mukaan laittaa. Aina oli viikolla leivottu tuoretta pullaa ja kahvileipää. Kotihin oli hyvä tulla

Asuntovaunu toimi sekä perheen lomakulkuvälineenä että Juhon asuntona työmatkoilla.

ja haikea sieltä lähtiä.

Kaisu kulki pyörällä töissä kesät talvet. Aamulla pantiin Seppo-poika tarakalle ja tarhaan hoitoon oli sää millainen tahansa. Illalla työpäivän jälkeen kotiin. Siinä sivussa Kaisulta sujuivat talon työt, siivoukset, kokkaukset ja pyykkien pesut.

- Kerran kotona oli vesijohto jäänyt ja pannu sammunut aamulla töiden lähärön jälkeen. Kaisu tiesi mitä teherä. Sai illalla sen käyntihin ja kiehuvalle verellä vesijohdon sulatettua ilman ulkopuolista apua.

Kaisu oli tuttu näky omakotitalon katolla vesirännejä puhdistamassa lehtimoskasta. Marjassakäyminen oli hänen mielipuuhaansa, samoin puutarhatyöt.

Vuonna 1975 Krekolan perheeseen syntyi toinen poika, Kalle. 70-luvun lopulla perhe hankki asuntovaunun, josta tuli sekä lomailukulkuväline että Juhon asunto eri puolille Suomea ja joskus rajan taaksekin ulottuvilla työmatkoilla.

Silloin työpaikat olivat Itä- ja Pohjois-Suomessa Imatralla sekä Kuhmo-Kuusamo-Kärsämäki akselilla. Kaisu ja lapset olivat mukana kesälomien aikana.

Viikot Juho teki töitä, mutta viikonloppuisin pantiin vaunu koukkuun ja lomailtiin samalla suunnalla Puumalassa, Savonlinnassa ja Mikkelissä. Maanataina palattiin takaisin työmaalle.

Näin Krekolan nelihenkisessä perheessä saatiin työ ja perhe-elämä sovitettua mukavasti yhteen.

Pitkämön tekoallastyömaata varten hankittiin uusi 14 tonnin painoinen Fiskars 550 kaivinkone vuonna 1971.

1.3. Pitkämön allastyömaa

Ensimmäinen isompi työmaa oli Kurikan Pitkämön tekoaltaan rakentaminen. Se alkoi vuonna 1970 ja kesti useita vuosia. Vuonna 1971 Veljekset Krekola hankki kaksi uutta kaivinkonetta. 14 tonnin Fiskars 550 hankittiin uutena ja toinen Bröyt-merkkinen kaivuri käytettynä.

Samoihin aikoihin Juho teki ensimmäisen tehdaskäynnin Fiskarsin tehtaille Porvooseen. Fiskarsia tarvittiin Pitkämössä ja Bröyt kuljetettiin

Vuonna 1972 Krekolat hankkivat uuden työkonteen Åkerman H 11:n. Kuva Seinäjoen Keskussairaalatyömaalta.

Kemijärvelle Pohjolan Voiman linjatyömaalle ja myöhemmin viemärin tekoon Jurvaan.

Kemijärven linjatyömaalla sattui erikoinen tapaus, kun kaivuri upposi erämaalampeen.

- Jouko oli tekemäs isoa voimalinjaa. Silloin oli kova pakkastalvi, mutta kolmen-neljän päivän leuto kausi oli pehmentäny jään ja niin kone putos lampehen. Jouko pelastautuu etuikkunasta. Maassa oli paljon lunta, eikä kukaan tienny, että siinä on syvä erämaalampi, kunnes kone humahti sinne.

Vuonna 1972 rakennettiin Kurikan urheilukenttää. Samoihin aikoihin tuli tarvetta uudelle koneelle. Krekolat hankkivat ensimmäisen Åkermanin malliltaan H 11.

Koneet olivat jatkuvasti kovassa käytössä, sillä työkohteita oli Petolahdessa, Korsholmassa, Vaasan Rompalla sekä TVH:n työmaa Lappajärvellä. TVH:lla oli silloin tapana pitää työmailla tuntikirjuria jokaiselle koneelle. Kirjuri piti tarkkaa lukua koneen työskentelystä minuutin tarkkuudella.

- Jos kuljettaja esimerkiksi vähensi tai lisäsi vaatetusta, merkitti kirjuri tuntikirjaan, että kuljettaja vähensi vaatteita minuutin. Kahvituntin pituus oli jämti 12 minuuttia. Jos meni yli, se vähennettiin työajasta.

Työpäivän pituus oli tarkasti seitsemän tuntia ja 36 minuuttia.

Vuonna 1973 työkohteita oli Sauvossa, missä oli Pohjanseppojen urakoima tiettyö sekä huvilatontin ruoppausta Säkkijärvellä.

Krekolan veljesten työt eivät rajoittuneet vain arkipäiville, sillä firmalle hankittiin traktori ja lavetti, jolla koneet siirrettiin aina viikonlopuiksi eri työmaalle.

- Ruopattiin Pöntänehen ja Karijoen rajalla maanviljelyspiirin oja urakalla kaharen kuskin voimin 24 tuntia vuorokaudes koko viikonloppun. Joukon kanssa pyöritettiin koneita vuorotellen.

Vuoden 1974 suurin urakka oli Seinäjoen Keskussairaalan työmaa, joka kesti koko vuoden. YIT oli pääurakoitsija. Tätä työmaata varten Krekolat ostivat käytetyn puskukoneen.

Samoihin aikoihin Seinäjoelle rakennettiin myös toista sairaalaa eli terveyskeskusta Huhtalantielle.

Seuraavana vuonna ohjelmassa olivat Pertti Hemmingin autotalon pohjatyöt ja Nurmassa käynnistyi Itikan, nykyisen Atrian tiettyöt.

Seinäjoen Keskussairaalan rakennustyöt työllistivät koko vuoden 1974

2. OMA YRITYS SEINÄJOELLE

2.1. Krekolan veljesten tiet eroavat

Veljekset Krekola ehti toimia kymmenen vuotta, vuodesta 1966 vuoteen 1975, kunnes veljekset Jouko ja Juho päättivät perustaa kumpikin oman yrityksen. Juho oli muuttanut Seinäjoelle, joten oli luonnollista, että hänen yritystoimintansa jatkui siellä. Jouko puolestaan jäi Kurikkaan ja perusti sinne oman maanrakennusurakointifirman.

Työnjohtaja Seppo Krekola Kurikan Urheilukenttätyömaata valvomassa.

Työkoneet jaettiin 26.4.1976. Juho Krekolan työuralla alkoi uusi aika-kausi.

Maanrakennus Juho Krekola Oy:n ensimmäinen toimintavuosi kului Peräseinäjoen Kalajärven tekoallastyömaalla. Yli vuoden mittainen urakka antoi hyvän lähtöpotkun uudelle yritykselle. Samaan aikaan yksi kone urakoi myös Outokummussa. Tekoaltaiden ja niihin johtavien kanavien

rakentaminen oli antanut 70-luvulla paljon töitä maanrakennusurakoitsijoille. Krekolan koneet olivat mukana näissä tulvansuojelutoimissa ahkerasti. Kurikan Pitkämä oli ensimmäinen, sitten tulivat Kalajärvi, Hirvijärvi ja myöhemmin Kyrkösjärvi Seinäjoella.

Työkoneita siirrettiin paikasta toiseen omalla traktorivetoisella lavetilla.

Seuraavana vuonna oli ohjelmassa mielenkiintoinen pesti kuuluisalla Valcon kuvaputkitekhtaalla Imatralla. Valco oli Suomen valtion, Saloran ja japanilaisen Hitachin yhteinen yritys suomalaisen TV-tuotannon elvyttämiseksi. Valtiolla oli Valcossa osake-enemmistö. Tehdaskanke epäonnistui täydellisesti ja se tuotti valtiolle neljässä vuodessa 800 miljoonan markan tappiot. Silloinen pääministeri Kalevi Sorsa "Valco-Sorsa" ryvetyi niin, että hänen presidenttitiensä katkesi siihen. Mauno Koivisto seuraava hallitus lopetti Valcon lopulta vuonna 1980.

Valcon työmaalla oltiin VS-Yhtiöiden aliurakoitsijana. Krekolan työkooneet hyrräsivät myös Alahärmässä ja Helsingin Laajasalossa.

Myöhemmin VS-Yhtiöt ajettiin tunnettuun konkurssiin, minkä jälki-pyykkiä pestään edelleen. Juho Krekolalla on yhtiöstä hieman huonoja kokemuksia.

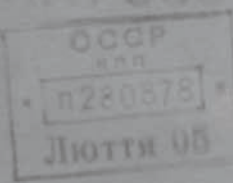
- Tein Vesi-Sepoolle hommia monia vuosia. Se oli kauhistus, ku se meni konkurssiin, mutta se oli oikiastansa mun pelastus. Sitte mä alakasin pärjäämähän, konkurssin jälkehen. Ne verätti meikäläistä koko

ajan ja aina vain uhkailtiin, että sieltä tulee oma kone jos et sillä ja sillä hintaa tuu tekemähän. Meikäläisellä oli uuret konehet ja ne tiesi, että mistään et saa töitä. Sitä pelekäs, että nyt tästä tuloo hankaluuksia, mutta ei, se oli parannus. Sitte vasta alakas pärjäämähän, kun sai hintoja vähän nousemahan.

Vuonna 1977 Outokummun työmaalla sattui tapaturma, mikä jätti Juho Krekolaan pysyvän vamman.

- Nosturista putoos 20 metrin korkeurelta kaks kertaa neljän metrin kehikko ja iskeetyy maahan niin, että kivet vaan sinkoolivat. Multa meni lapaluu, ja siitä seuras vuoden sairastelu ja loppuiäks 30 prosenttin invaliditeetti.

KULKULUPA ПРОПУСК		N:o № 3007
Ajoneuvon laatu Тип транспорта	kaivinkone экскаватор	
Rek. N:o Регистр. №	sno 76 U-1289	
Ajoneuvon haltija Владелец транспорта	Krekola Juho Крекола Юхо	
Voimassa Действителен до	31.07.1979	
Päiväys Дата выдачи	31.07.1978	

 FINN - STROI OY
А/О ФИНН-СТРОЙ

2.2. Kostamus

Neuvosto-Karjalan Kostamuksen kaivoskaupungin rakennusprojekti käynnistyi vuonna 1978. Suomalaiset rakensivat seitsemän vuoden aikana Kostamukseen kokonaisen kaupungin. Kostamus-projekti oli kaikkien aikojen suurin suomalaisvoimin ulkomailla toteutettu rakentamishanke. Sen parissa työskenteli vuosittain noin 1 500 suomalaista. Kostamuksen sanottiin olleen Neuvostojohdon lahja Kekkoselle!

Juho Krekolan Kostamus-seikkailu alkoi heti projektin käynnistyessä

vuonna 1978 ja kesti toista vuotta. Seikkailuksi sitä voi sanoa siksi, että Kostamus oli täysin oma maailmansa. Se oli suljettu yhteisö, mihin pääsy oli todella hankalan tien takana.

- Sinne oli kulukulupa ja omaa autoa ei saanu aluksi millään vierä. Sitte sai kulukuluvan yhyrelle autolle. Aina autokuski sai ajaa läpitte, mutta matkustajien piti kävellä rajanylitys hallin läpitte. Joka kerta auto ajettihin sellaaesen rasvamontun päälle ja alustaki tutkittihin, ettei

Suomalaiset rakensivat vuosina 1978-86 Neuvosto-Karjalan Kostamukseen kokonaisen kaivoskaupungin.

siellä oo mitään salaasta. Konepelli auki ja moottoritila tarkastettiin, ettei siellä ole mitään ylimääräistä. Jos oli työkaluja, piti olla luettelo montako työkalua on, ja minkämoisia työkaluja oli. Palates piti olla sama luettelo mukana, ettei tuonu ylimääräisiä takaisin.

- Kerran meillä oli Helsingin Sanomaan paksu sunnuntainum han siitä. Kun leheressä oli valtavat kuvat hautajaasista, se haki esimiehen, joka luki ja haki vielä esimiehen. Sitte haettiin kolmas esimies, jolla oli natsoja ja koppalakki pääs ja se alako kans lukemahan sitte ja löi sen ryppyhyn ja sano menkää.

- Sitte kun tästä tarkaastuksesta selevis, niin 10 kilometrin päässä sisämaas uus rajatarkastus. Siinä oli konepistoolimiehet. Tarkastuspiste oli sata metriä leviä aukko ja puhtaaksi hakattu. Siinä ei kasvanut mitään ja hiekkaki oli laastu, jos jänis olis menny läpitte niin se näkyy. Suon kohoralla oli tiheäsilmuunen kanaverkko. Siihen takerruut, jos lähärit suota pitkin ylitte. Vartiotorneja oli peräkkäin, toistensa näköetäisyydellä, ja valaastus oli, ettei varmahän loikkaria tullut ylitte.

Kostamuksessa oli myös jonkin verran paikallisia, venäläisiä työntekijöitä. Heidän kanssaan suomalaisten ei ollut lupa olla missään tekemis-

70- ja vielä 80-luvulla Krekolan työmaat löytyivät pääosin Seinäjoen ulkopuolelta. Vasta 90-luvulla töitä järjestyi myös kotikaupungista.

sä. Jos näin tapahtui, menetti välittömästi kulkulupansa. Kerran paikallisesta kulkuneuvosta loppui polttoaine aivan Krekolan työmaan kohdalla.

- Kuski orootti siinä aamusta iltahan asti, ja vihroon polttoainetta tuli 200 litran tynnyris. Sieltä se kuski losootti ämpäriin korkki auki. Ei sitä korkkia välillä pantu kiinni, vaan kolme ämpärillistä se ehti vierä, kunnes tynnyri oli tyhjä. Maahan se sitä ainetta lotkootti koko ajan.

Suomalaiset työntekijät asuivat isossa parakkikylässä. Krekola toimi Kostamuksessa Oulun Maanrakennuspoikien aliurakoitsijana. Työtehtävät olivat maanrakennustyötä laidasta laitaan, viemäröintiä, katujen ja rautatiepohjien rakentamista.

- Vuorottellen oltihin Hakosen Arvin kanssa, ja joka viikonloppu tultihin kotona käymähän. Toista vuotta sitä kesti ja se oli säännöllinen ja kannattava työmaa.

Samanaikaisesti Kostamuksen kanssa Krekolalla oli työn alla Ylistaron-Lapuan vesijohtoverkoston rakentaminen ja Nurmon katsastusaseman pohjatyöt. Vuonna 1979 rakennettiin Evijärven Kattilakosken voimalaistosta ja käytiin töissä Kiuruvedellä ja Siilinjärvellä.

Työt löytyivät 70-luvulla pääosin Seinäjoen ulkopuolelta. Juho Krekolalla oli Seinäjoella koti, mutta se toimi lähinnä vaateiden vaihtopaikkana. Viikot vierähtivät työkeikoilla eri puolilla maata ja maailmaakin.

Ojankaivuuta Seinäjoen Huhtalan pelloilla

Krekolan ensimmäinen varikko ns. "Kassun markilla". Täällä säilytettiin pääosin kone-
tarvikkeita.

Seinäjoelta hankittiin jossakin vaiheessa myös pieni varistorakennus ns. Kassun markilta. Autoilija Kalervo Myllymäen pihassa oli pieni varikko, missä oli mahdollisuus pitää koneita ja tarvikkeita.

- Eihän ne koskaan siellä ollu, töishän me oltihin aina maailmalla. Eihän ne konehet joutanu seisomahan, joitaki kauhoja siellä oli markilla.

Alkuvaiheessa yrityksellä oli töissä yksi ulkopuolinen työntekijä.

- Kaharestansa tehtiin ja Venäjälläkin oltihin vuorootellen. Sittenhän se alako paisumahan myöhemmin. Enimmillähän niitä oli 10-15 ulkopuolista. Aikanahan me oltihin tällä maanrakennusalalla Seinäjoen suurin yritys, kun Seinäjoen Maanrakennus lopetti.

Omasta kaupungista Juho Krekolalle ei alkuvuosina suuremmin työtehtäviä siunaantunut.

- Ensimmääsen kymmenen vuoren aikana Seinäjoen kaupungille mulla oli laskutus 4 000 markkaa. Kymmenen vuotta ja kaupungin työpäällikkö sanoo, että töitä ei oo eikä tuu ja mitään et voi. Vein tämän asianajajalle, mutta ei sille voinu mitään. Mulla oli silloin Seinäjoen parahimmat koneet ja parahimmat kuskit. Se oli silloin torella korrup-tootua se homma täällä ja on vieläki. Tarjouksia pyyretähän, mutta ei meille järjesty töitä. Ei ne välitä tarjouksista mitään.

3. 80-LUVULLE

3.1. Reissuhommissa Suomessa ja maailmalla

80-luku oli jatkuvaa kiertämistä. Työkohteet olivat eri puolilla Suomea Utöstä, maan eteläisimmästä saaresta, aina Kuusamoon asti. Se tiesi ainaista viikkokunnissa oloa. Perhe oli Seinäjoella ja lapset näkivät isänsä vain viikonloppuisin.

Maanrakennuspuolella vuosikymmentä vauhditti voimakas lämpökustusten rakentaminen. Se puolestaan tiesi valtavan määrän kaukolämpöputkistotöitä. Myös maakaasulinjat työllistivät kaivinkoneyrityksiä. Hyvinkää-Tampere ja Järvenpää-Lahti moottiriteiden rakentaminen alkoi, samoin uusien kaatopaikkojen valmistelutyöt.

Vuosikymmenen lopulla maassa alkoi golfkenttien rakentamisbuumi. Kenttiä syntyi ensin etelään ja myöhemmin muualle Suomeen. Krekolan yritystä nämä hankkeet työllistivät mukavasti.

Vuonna 1980 Krekolan koneet jrsivät maata Kristiinankaupungin ja Evijärven vesi- ja viemäryömailla, Vapon turvevoimalassa sekä tietyömaalla Lahdessa ja Kiuruvedellä. Myös Vihtavuoressa oli yksi työkohte.

Seuraavan vuoden merkittävin työ oli Ahkiolahden kanavan rakennusurakka Maaningalla. Jalasjärven viemärointi sekä työkohteet Per-

Catepillar upposi suohon Halkosaaren työmaalla.

hossa ja Tampereella olivat myös ohjelmassa.

Vuosi 1982 vei Krekolan koneet Haapasalmen louhoksen murskatöihin ja samanlaiseen työkohteeseen Närpiöön. Kärsämäellä kunnostettiin viemäreitä, Kauhajoella kunnantalon pohjia ja Lapualla rautatiesiltojen alustoja. Samana vuonna alkoi myös Seinäjoen lämpökeskustyömaa.

Juho Krekola Hyvinkää - Lempäälä maakaasulinjatyömaalla.

Seuraavana kesänä alkoi Tampereella iso tietyö. Seinäjoella kuorittiin ruokamultaa Käyttöauton tontilta, rakennettiin vesi- ja viemäriverkostoa Kuusamon Käylässä ja kunnostettiin Kauhavan lentokenttää.

Vuonna 1984 töitä järjestyi Ylistaron Halkosaaresta, Nurmon Hyllykalliolta ja Isostakyröstä. Myös Nilsiiä kuului vuoden työohjelmaan.

Halkosaaren työmaalla sattui varsin eriskummallinen tapaus, kun iso Catepillar upposi suohon.

Krekolan Catepillar Hyvinkää - Lempäälä maakaasutyömaalla vuonna 1985.

3.2. Maakaasulinja Hyvinkää-Lempäälä

80-luvun puolivälissä käynnistyi useita isoja työkohteita Etelä-Suomessa. Maakaasulinjan rakentaminen Hyvinkäältä Lempäälään alkoi, samoin Helsingissä käynnistyi urakka Armas Kallion työmaalla. Puolustusvoimat kunnosti alueitaan Suomen eteläisimmällä Utön saarella. Pääurakoitsijana Utössä oli Seinäjoen Kiintorakenne.

Utön saari on Suomen eteläisin asuttu saari ja se kuului aikaisemmin Korppoon kuntaan, mutta on kuntaliitoksen myötä nykyisin osa Paraisien kaupunkia. Utön saarella työntekijät joutuivat erikoisen hyökkäyksen kohteeksi.

- Saari oli puolustusvoimien käytössä ja se oli torella hiljaanen. Kun meidän miehet alkoivat käsiporalla poraamaan kalliota, niin tiirat häiriintyvät tästä ja hyökkäsivät takaapäin miesten kimppuhun. Silloin ei ollu kypäröitä käytös, niin veri tuli päästä, kun tiira tuli ja nokkaas. Ne joutuu pistämähän lakkiin semmoosen kepin pystyhyn. Tiirat nokkii sitä keppiä. Saari oli niin idyllinen ja rauhallinen, että linnukki hermostuu kun paikalle tuli ulukopuolisia häiriköötä.

Hyvinkää-Lempäälä maakaasulinjaa rakennettiin toista vuotta. Krekolan koneet olivat mukana alusta lähtien.

Maakaasulinjan rakennustyömaalla koettiin niin kesäkuin talvisäitä. Yläkuvassa kesä Sääksmäen silloilla ja alakuvassa Caterpillar on uponnut syvälle suohon, missä kovaa maata löytyi vasta kolmen metrin syvyydestä. Kuskina on Esko Siltala.

Maakaasuputken rakentaminen oli iso työmaa ja se jatkui pitkälle vuoden 1986 puolelle. Konekanta oli pikkuhiljaa kasvanut, niinpä parhaimmillaan maakaasulinjaa oli rakentamassa viisi Krekolan kaivuria. Maakaasuprojektin pääurakoitsijana oli Lemminkäinen

Vuoden 1987 suurin ja pitkäaikaisin työmaa oli Ämmässuon kaatopaikan rakennustyöt Espoossa. Siellä vierähti kokonainen vuosi. Myös Vierumäellä ja Vääkysssä myllersivät Krekolan kaivurit.

Vuosikymmenen loppua hallitsi Hyvinkää - Tampere moottoritien rakentaminen ja ensimmäinen golfkenttäurakka. Varsinainen golf-rakentamisbuumi ajoittui 90-luvun alkuun, mutta Pohjan kunnassa kenttätöitä käynnistyivät jo 80-luvun lopulla. Golfkenttien rakentamisessa pääurakoitsijana oli Lemminkäinen ja mottoriteiden Hartikainen.

Erikoisin ja mielenkiintoisin työmaa oli huoltotunnelin rakentaminen Helsingin keskustassa. Jopa 60 metrin syvyydessä kaupungin alla työskenteleminen oli sekä vaarallista että haastavaa. Töitä tehtiin silloin Kallotilouhinnan alaisuudessa.

Vähän myöhemmin Krekolan koneet kaivoivat taas Helsingin keskustassa, nyt maan päällä. Rautatieaseman pihan alle kaivettiin Elielinaukion parkkihallia. Kohdetta urakoi M. Kari Oy.

Myös Muroleen kanavan ruoppaustyö Ruovedellä oli pitkä ja haastava urakka. 315 metriä pitkä kanava on rakennettu jo vuosina 1852-54 yhdis-

Hyvinkää-Lempäälä maakaasulinjatyömaa oli pitkäaikainen ja vaativa urakka. Työssä oli mukana viisi Krekolan työkonetta.

tämään Paloveden ja Vankaveden toisiinsa. Kanavan rakentamisen pääurakoitsijana oli Seinäjoen Kiintorakenne.

Kanavan kautta liikennöi mm. höyrylaiva SS Tarjanne matkalla Tampereelta Virroille.

3.3. Golfkenttiä rakentamassa

Golfkenttien rakentaminen Suomeen alkoi 80-luvun lopulla ja seuraavalla vuosikymmenellä niitä syntyi eri puolille maata kuin sieniä sateella.

Krekolan ensimmäinen urakoitu golfkenttä oli Ruukkigolf Pohjan kun-

Komatsu työssään Muroleen kanavan ruoppaustyömaalla.

Pojat Kalle (edessä) ja Seppo olivat mukana maakaasutyömaalla. Tässä veljekset tutustu-
massa venäläiseen kuorma-autoon.

Seinäjoen Hallilanvuoren kuntorata työllisti Krekolaan vuonna 1992.

nassa. Sen jälkeen oli vuorossa Talman golfkenttä Sipoossa 80-luvun lopulla. Talmaa rakennettiin pitkään ja Krekolan koneita oli töissä kolme kappaletta.

Kun Talman kenttä valmistui koneet siirrettiin Joutsaan. Sinne alkoi rakentua yksityisen sijoittajan omistama golfkenttä. Omistaja kuitenkin häipyi kesken rakennustyön ja kenttä jäi kesken. Samalla selvisi, että omistaja oli kansainvälisesti etsintäkuulutettu henkilö. Joutsan golfkenttää ei koskaan rakennettu valmiiksi.

Tuusulan Golf oli vuorossa seuraavana, sitten Peurunka Golf Laukaassa. Viimeisenä Nordcenter Golfin toisen kentän rakentaminen Åminnen kartanon maille nykyiseen Raaseporiin.

Samanaikaisesti golfkenttien rakentamisen kanssa alkoi myös mittava Järvenpää-Lahti moottoritien rakentaminen. Osa koneista oli kotona Seinäjoella rakentamassa Pajuluomaa ja Hallilavuoren kuntorataa. Kuntoradan rakennustyö ajoittui talvelle 1992.

Ainonsolalla Pohjan kaupunginosassa rakennettiin kaupunkilaisille asuntoja ja tehtiin lukuisia omakotitalojen pohjatöitä eri puolilla maakuntaa. Teuvalla saneerattiin Neste huoltoasemaa.

Vuonna 1993 Juho Krekola hankki Seinäjoen Kapernaumista teollisuustonttiin, johon alkoi nousta ensimmäinen oma toimitila.

Muroleen kanavan ruoppaustyö Ruovedellä oli pitkä ja haastava urakka. 315 metriä pitkä Kanava on rakennettu jo vuosina 1852-54 yhdistämään Paloveden ja Vankaveden toisiinsa.

Aina kaikki ei ole mennyt ihan suunnitelmien mukaan. Kuvassa Cat kellahti purkutyömaalla Seinäjoella (ylhäällä) ja Kalliosalontien liukkaus yllätti (oik.)

Kasimovon sotilaskylän rakennustöissä kului runsas vuosi. Krekolan koneita oli paikalla puolen kymmentä.

3.4. Uudelleen Venäjälle

Syksyllä 1993 Krekolan tie vei jälleen Venäjälle. Nyt rakentamaan sotilaskylää Kasimovoon. Juho Krekola muistelee, miten tilanne Venäjällä oli muuttunut sitten Kostamuksen päivien.

- Kostamuksen aijoosta Kasimovon aikahan ei veli venäläinen ollut

Tällainen näkymä odotti suomalaisia Kasimovossa. Paikalliset asuivat näissä hökkeleissä.

Eino Anttila ja Cat Kasimovossa.

muuttunut yhtään. Sanonta, "Kaiken muun ne varasti, paitsi kuumaa rautaa ja paskaa", päti edelleen. Kerran meirän miehet kuumensivat isoon jakoavaamen varren koriaamolla ja lähtivät syömään. Oven kun painoovat kiinni, niin kuulu hirviä huuto. Veli venäläisen poltti näpkinsä. Silloin oli kovat pakkaaset ja kone oli kauempana vesijohtolinijalla. Kahvi- ja ruokatunneiksi ja öiksi tuli virolaanen vartia vahtimahan.

Krekolan koneet kuljetettiin Kasimovoon siirtolaveteilla.

- Joskus, kun säiliöauto oli käynyt tankkaamassa konehet niin venäläisen kuski päätti myydä polttoainetta omaan "pussihin". Veti puuttu-

Venäläisten polttoaineen tankkaus oli oma taiteen lajinsa. Siinä ei polttoainetta säästetty.

Kasimovossa Venäjällä vierähti kokonainen vuosi. Huomiota herätti se, että siellä paikalliset naiset tekivät raskaat lapiotyöt ja miehet hoitivat kuljetukset.

Seppo ja Cat Kasimovon maisemissa.

van määrän litroja joesta vettä tilalle. Seurauksena suomalaasesta koneesta leikkas syöttöpumppu kiinni. Ehrittiin varoottaa muita, ettei tullu kymmenille konehille samaa vahinkoa.

Venäjällä vierähti jälleen lähes kokonainen vuosi. Naapurimaassa olttiin kolmen koneen voimin. Kasimovoon rakennettiin Itä-Saksasta palleille sotilaille ja heidän perheilleen asunnot, koulut, sairaalat, kaupat ja virastot.

Ensimmäinen ruotsalaisvalmisteinen Åkerman hankittiin Krekolaan jo vuonna 1972.

Paluumatkalla Kasimovosta poikettiin tietenkin myös Viipurin kuuluisalla torilla.

3.5. Omat toimitilat

Samaan aikaan Venäjä-projektin kanssa Seinäjoella rakennettiin yritykselle omia toimitiloja. Halli valmistui joulukuksi 1994. Joulukahvit tarjottiin uudella hallilla.

Rakennustontin saamisessa Seinäjoen Kapernaumista ilmeni yllättäviä ongelmia.

- Kaupunki ei suostunut myymään meikäläiselle tonttia. Pitää jonkin kaatopaikalle rakentaa, ei osoitettu teollisuusalueelle. Ne tiesi, että täällä on konkurssiin mennyt yksi firma ja sanoovat, että siellä on tontti myynnissä, mutta he tulevat käyttämään etuosto-oikeutta, jos me ostamahan. No minähän tein siitä tarjouksen ja virkamiehet oli kesälomalla justihän silloin ja niillä meni se etu-ostoaika umpehen, eivätkä ne pystyneet menemään välisiin. Sain tällä tavalla tämän tontin.

Uudet toimitilat valmistuivat joulukuksi 1994.

Syy kaupungin myyntihaluttomuuteen oli se, että maanrakennusyri-
tystä ei haluttu teollisuusalueelle. Se kun pilaa maiseman, tuomalla kaikki

romunsa alueelleen. Tämä puolestaan heikentää teollisuusalueen veto-voimaa. Krekolan halli valmistui aikanaan ja ja alueen siisteys yllätti avajaisiin tulleet kaupungin edustajat.

- Eräs kaupungin virkamiehistä kehuu, että kyllä oot rakentanu koman kiinteistön ja siistin ympäristön. Minä sanoon, että sinäkään et suostunu myymähän eres tonttia ja käskit menemään kaatopaikalle.

Tämän episodin jälkeen kaupunki on myynyt Krekolalle kaksi tonttia vierestä ja kolmas tontti on edelleen varauksessa. Enää ei ole mitään es-teitä maanrakennusyritysten tulolle Kapernaumin teollisuusalueelle.

Hallin rakentamisvaiheessa suurin vastuu oli Kaisun harteilla. Juho ja Seppo olivat samaan aikaan Kasimovossa ja Kalle ammattikoulussa. Kai-su hoiti kaikki rakentamiseen liittyvät asiat ja valvoi rakennustöitä.

Seitsemän vuotta myöhemmin Krekolan teollisuuskiinteistölle myön-nettiin Seinäjoen kaupungin pihakilpailun kunniakirja kiitoksena hyvin hoidetusta ympäristöstä.

Krekolan esimerkki on ollut hyvä signaali myös muille alueen yrityksil-le pitää ympäristö siistinä. Tämä viimeistään lopetti puheet siitä, että maanrakennusliikkeen pihapiiri ei voisi olla siisti.

- En oo koskaan mitään kilipaallu, mutta tykkään, että se on vähän meiränkin alaa tehrä ympäristökki kunnolla. Tämä kaikki on jäte-maasta tehty, ettei siinä oo mitään komeutta.

Vuonna 1994 valmistunut Krekolan liikekiinteistö Seinäjoen Kapernaumissa sai vuonna 2001 Seinäjoen kaupungin ympäristöpalkinnon.

90-luvulla työurakoita alkoi siunaantua myös Seinäjoelle entistä enemmän. Toiminnan laajetessa tarvittiin yrityksen pyörittämisessä Kaisun työpanosta. Hän jätti vuonna 1989 työnsä vieraan palveluksessa ja aloitti päätoimisesti Maanrakennus Juho Krekola Oy:n palkkalistoilla. Hän oli kouluttautunut kirjanpitäjäksi ja otti toimistotyöt hoitaakseen. Kaisu osoittautuikin raha-asioissa varsinaiseksi mestariksi, joka osasi mi-

Krekolan pitkäaikaisia kuljettajia Juhon 50-vuotisjuhlissa vuonna 1995. Vasemmalta Kauko Ylänen, Eino Anttila, Erkki Kankaansyrjä, Yrjö Saunamäki, Arvi Hakonen, Harri Isomäki ja Arvo Pantolin.

Eino Anttila on yksi Krekolan pitkäaikaisimmista kuljettajista.

nimoida yhtiön verotuksen. Kaisu myös huolehti, että maksut yhtiöön päin tulivat ajallaan. Jos urakan tilaajalta ei maksua tullut määräaikana, Kaisu saattoi mennä työmaalle pysäyttämään koneet.

Näin Krekolasta oli muodostunut perheyrittys, missä olivat mukana Juho, Kaisu sekä pojat Seppo ja Kalle.

Seppo Krekola tutustumassa Liebherrin koneisiin Saksan tehdasvierailulla.

Kubota talvisissa maisemissa

3.6. Tehdasvierailuja

Krekolan työmailla on hyrissyt vuosien mittaan monen eri valmistajan maansiirtokoneita. Ensimmäinen, vuonna 1966 käytettynä hankittu kaivinkone, oli nimeltään Hymac 480.

Japanilaismallinen Komatsu työmaalla.

Kaisu Krekola testaa kaivinkonetta Volvon tehtaalla Ruotsissa.

Tehdasvierailulla Japanissa Komatsun tehtaalla vuonna 1988.

Krekolan kuskeja tehdasvierailulla Saksassa Liebherrin tehtaalla. Vasemmalta Markku Takala, Yrjö Saunamäki, tehtaan edustaja Jamo Alppivuori, Seppo Krekola, Sami Anttila, Pertti Järvinen, Martti Mäenpää.

Ensimmäinen tehdasvierailu tehtiin Porvooseen Fiskarsin tehtaalle 60-luvun lopulla. Åkermanin tehtaalla Ruotsissa vierailtiin 80-luvulla kahteen otteeseen. Toisella Volvon tehtaiden tutustumiskäynnillä olivat mukana vain pohjalaisurakoitsijoiden vaimot.

Myöhemmin Krekolan konevalikoima on lisääntynyt amerikkalaisilla Catepillareilla, japanilaisilla Komatsuilla ja Kubotalla sekä saksalaisella Liebherr -kaivinkoneella.

Ruokailuhetki maansiirtomessumatkalla Las Vegasissa Yhdysvalloissa vuonna 1987. Ruokailuhetki viinitilalla San Franciscossa.

Vuonna 1987 ohjelmassa olivat maailmanlaajuiset maansiirtomessut Las Vegasissa Yhdysvalloissa. Samalla matkalla retkikunta tutustui laajemminkin Amerikan mantereeseen, mm. San Francisco ja Chicago tulivat tutuiksi. Tutustuminen amerikkalaisvalmisteiseen Catepillariin oli matkan pääantia. Catepillariin Juho Krekola sai tutustua myös Espanjan Malagaan tehdyillä vierailuilla. Siellä sijaitti Catepillarin näytösalue.

Vuonna 1988 tutustumismatka suuntautui itään Komatsun tehtaille Japaniin. 2000-luvun puolella käytiin useamman kerran myös Saksassa Liebherrin tehtaalla.

3.7. Yrityksen 30-vuotisjuhlat

Vuonna 1996 tuli kuluneeksi 30-vuotta siitä, kun veljekset Jouko ja Juho Krekola ostivat Vaasasta ensimmäisen kaivinkoneen ja perustivat maanrakennusyritys Veljekset Krekolan. Kymmenen vuotta myöhemmin vel-

jesten tiet erosivat, ja kumpikin jatkoi itsenäisenä yrittäjänä.

Maanrakennus Juho Krekola Oy vietti juhlia työn merkeissä. 90-luvun loppuvuosina maanrakennusyrityksiä työllistivät sähkö- ja puhelinyhtiöiden kaapelointityöt.

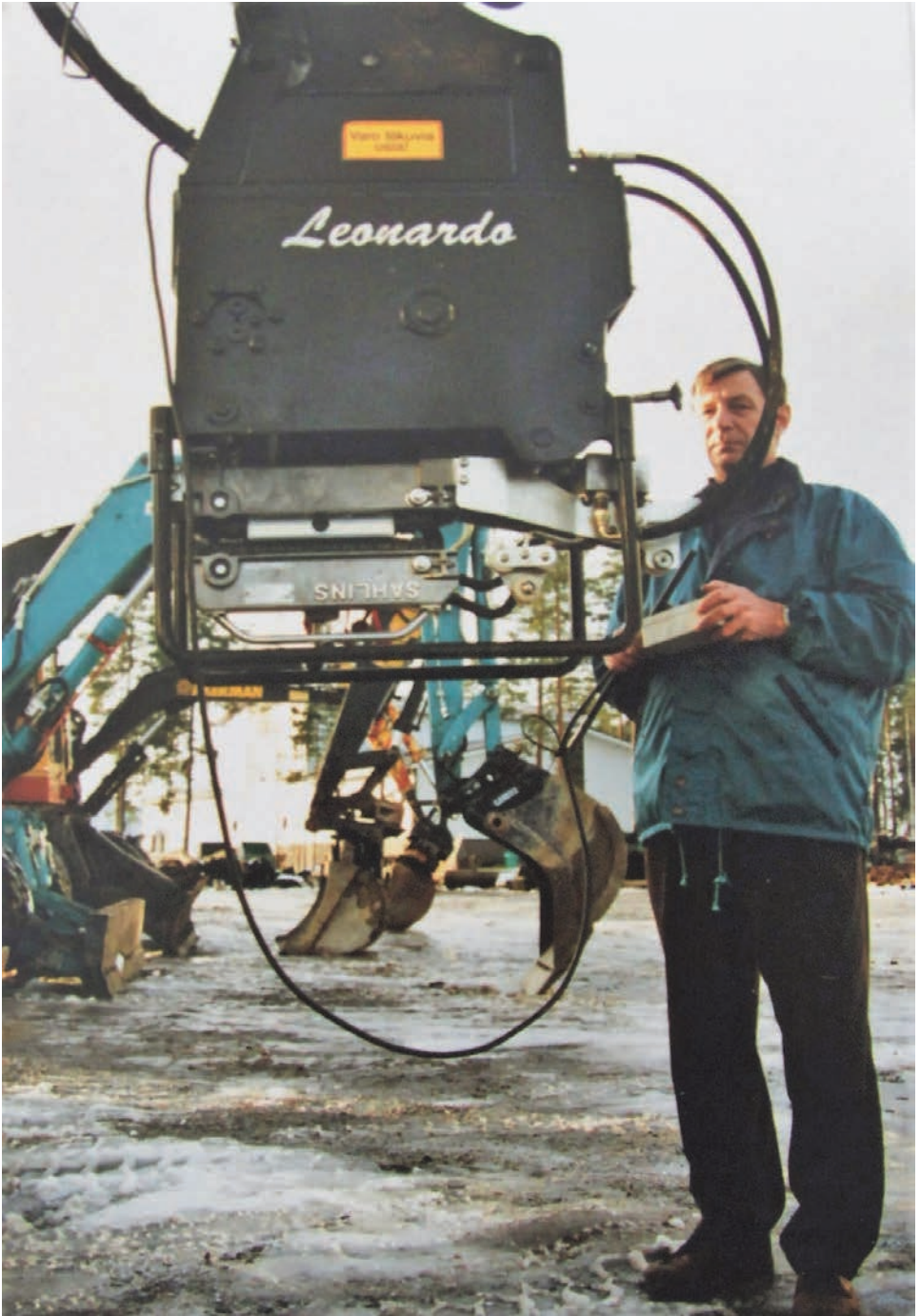
Seinäjoellakin kaivettiin sopuisasti Vaasan Läänin Puhelimen, Telen ja Seinäjoen Energian sähkö-, ATK- ja puhelinkaapelit samoihin putkiin ja samoihin ojiin. Ne vedettiin sisään putkiin Krekolan hankkimalla uusimmalla tekniikalla.

"Putkikäärmeeksi" kutsuttu laite mahdollistaa 250 metriä pitkän vetovaijerin työntämisen putken sisään. Vaijerin avulla vedettiin kaapelit putkien sisään. Seppo Krekolan mukaan kyseinen Leonardo-teknologia on kehitetty Jyväskylässä Mateko Oy:ssä.

- Koska köydellä ei voi työntää, pitää homma tehdä toisin. Kaihuriin kiinnitettävä kone työntää kahden-kolmen sentin jäntevällä valokaapelipulla vetovaijerin halkaisijaltaan 30-150 millimetrin muoviputkeen. Sillä vedetään putkeen valo- ja sähkökaapelit 250 metrin osina.

Seppo (vas.) ja Juho Krekola esittelevät tekniikkaa, millä kaapelit voidaan ujuttaa maanlaiseen putkistoon.

Juho Krekola esittelee Leonardo-konetta, mikä mahdollistaa kaapelien ujuttamisen maanalaiseen putkistoon.

Vaasan Läänin Puhelimen kaapeliurakka oli yksi suurimmista töistä, mitä Krekola urakoi. Valokaapeleita kaivettiin maahan Seinäjoelle ja lähiympäristöön useita kilometrejä. Töitä riitti pitkäksi aikaa.

VLP:n valokaapeleita kaivettiin maahan eri puolille kaupunkia. Ylimmässä kuvassa Keskuskadun ja Koulukadun kulmaus ja keskimmaisessä Koulukadun ja Kauppakadun kulma. Molemmat kuvan rakennukset ovat jo poistuneet kaupunkikuvasta. Alimmassa kuvassa kaivetaan Paloaseman edustalla Kirkkokadulla.

Vuonna 1994 Maanrakennus Juho Krekola Oy:n omistuksessa oli yhdeksän kaivuria ja palkkalistoilla 17 työntekijää.

30-vuoden ikään ehtineen yrityksen palkkalistoilla oli vuonna 1996 17 työntekijää. Konekanta oli kasvanut jo yhdeksään koneeseen, joista viisi oli pyöräkaivuria ja neljä tela- konetta.

3.8. Yhdistystoimintaa

Juho Krekola on ehtinyt omien töidensä lisäksi osallistua myös maanrakennusalan yhdistystoimintaan. Hän kuului SML:n eli Suomen Maanrakentajien Keskusliiton urakointijaostoon ja toimi Vaasan piiriyhdistyksen hallituksessa.

Juho Krekolalle on myönnetty yhdistyksen kultainen ja hopeinen ansiomerkki. 30-vuotisjuhlahaastattelussa Ilkassa ja Pohjalaisessa Juho otti vahvasti kantaa alansa joskus mahdottomaan kilpailutilanteeseen.

- Uraakoota saa harakirihinnoolla. Toistuvasti voi jättää yhteiskunnan maksut ja jopa konehetki maksamatta. Sitte konkurssin jälkehen voi aloittaa taas leuhkoin evähin.

Krekola on seurannut mielenkiinnolla erästä valtion laitosta, joka antoi urakat halvimmalle tarjoajalle jatkuvasti, vaikka työstä ei alle omakustannushinnoin voi selvitä. Kun urakka oli tai piti olla valmis, oli urakoitsi-

Mc Donalds Joupissa sai routaeristyksen. Työtä valvomassa rakennusmestari Toivo Keski-Saari.

ja joko konkurssissa tai maksuvaikeuksissa. Joissakin tapauksissa pankit maksattivat nämä laiminlyönnit syyttömällä tai veronmaksajilla.

- *Onneksi nyt on menty oikeahan suuntaan, kun yhteeskunta vaatii nähtäväksi muutakin kuin tarjoushinnan. Urakkaa ei saa jos maksuja on pystys.*

Krekolan konekantaan kuului kaivurien lisäksi kuorma-auto.

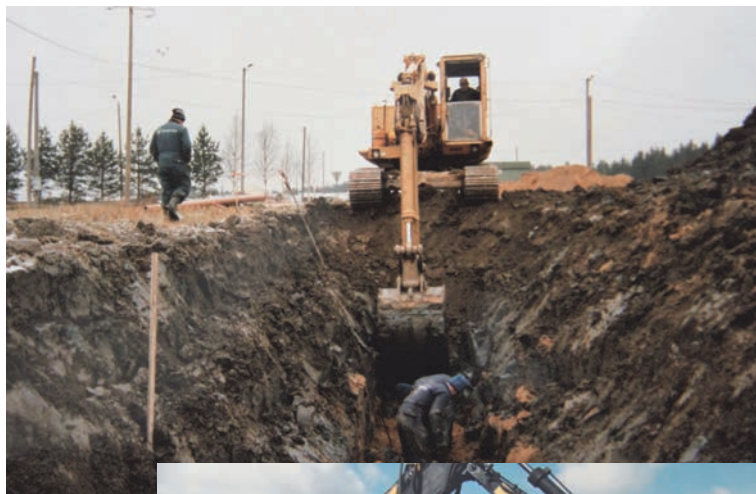
Nämä harmaat markkinat vahingoittavat niitä yrityksiä, jotka kehittävät toimintaansa pitkäjänteisesti.

Vuonna 1996 Krekolan kaivinkoneet jyräsivät maata Mc Donaldsin hampurilaisravintolan markilla Seinäjoen Joupissa sekä Ruukintiellä kaupungin keskustassa.

90-luvun lopun erikoisuuksiin kuului se, että urakoitsijoilta vaadittiin laatukansio, muuten urakoita ei herunut.

- Meillekin sitä teki insinööri lähes vuoren, mutta ikinä ei kukaan ole niitä kysynyt, ja töitä on silti riittänyt.

Vuosikymmenen lopulla Krekola urakoi Mäntsälässä ja useammassa kohteessa Seinäjoella.

90-lukua hallitsivat erilaiset kaapelointi- ja viemäryöt Seinäjoella ja maakunnassa.

4. 2000-LUVULLE

4.1. Saastuneet maat

2000-luku toi sellaisen muutoksen, että työkohteet keskittyivät aikaisempaa lähemmäksi. Töitä järjestyi myös Seinäjoelta.

Vuoden 2000 isoin urakka oli kuitenkin Tampereella, Käyttöauton työmaalla. Tontti oli entinen Lokomon tehtaiden kaatopaikka ja maaperä varsin saastunutta. Töitä siellä riitti koko vuoden ajaksi.

Saastuneet maa-alueet työllistivät maanrakennusyrityksiä vuosituhanen alussa. Silloin alkoivat mm. huoltoasemien alasajot. Samojen huoltamoiden, joita edellisinä vuosina oli kunnostettu. Nyt säiliöt kaivettiin ylös maasta ja öljyn saastuttama maa-aines kuljetettiin Riihimäelle saakka.

Saastunutta maata löytyi huoltoasemien lisäksi turkistarhoilta, sahoilta ja kaatopaikoilta.

Vanhon talon purkutöitä ja saastuneiden alueiden puhdistus työllistivät 2000-luvun alussa.

Vuosituhanen alussa hankittu japanilainen pitkäpuominen Kobelco kaivinkone oli ahkerassa käytössä ojien ruoppauksessa. Mm. Jalasjärven soilla uusi tulokas oli todella tarpeen.

Pitkäpuominen Cobelco kaivuri oli tehokas työkonne ojien ruoppauksessa.

Salosen Esson purkutyöt ja Törnävän Ankkalammen ruoppaus Seinäjoella työllistivät vuosia 2002 ja 2003. Samoihin aikoihin Krekolan koneet möyhensivät maata Fin-Seulan työmaalla Porissa sekä Lohjan saastuneilla maa-alueilla.

Vuonna 2004 olivat vuorossa Tavaratalo Lehtisen kunnostustyöt Seinäjoella ja rakennuksen purku Teuvalla.

Vuonna 2005 työskenneltiin Kurikassa ja Ylöjärvellä, missä oli ohjelmassa myös jätteiden pulverointia. Pietarsaassa purettiin VR:n makasiini.

Vuosikymmenen lopulla työkohteena oli Peräseinäjoen Riskunmäen kaapelointi ja Isossakyrössä oijen ruoppaus. Vuosituhannen ensimmäistä kymmentä vuotta hallitsivat saastuneiden maa-alueiden kunnostus, vanhojen rakennusten purkutyöt sekä vanhojen kaatopaikkojen kunnostus. Pahiten saastunut aines siirrettiin pois ja kuljetettiin Riihimäelle.

4.2. 40-vuotta täyteen

Maanrakennus Krekola Oy vietti 40-vuotisjuhlia syksyllä 2006. Tänä aikana yritys on kasvanut kahden miehen firmasta yhdeksän työntekijää työllistäväksi keski-suureksi maanrakennusyrietykseksi, joka on pysynyt perheyrietyksenä ja työllistänyt vanhempien lisäksi myös pojat Seppo ja Kalle.

Kun vuonna 1966 käytössä oli vain yksi käytettynä hankittu Hymac 480 kaivinkone, niin tänään Krekolan hallilta löytyy toistakymmentä kaivuria, kolme huoltoautoa ja yksi kuorma-auto.

Krekolan perheyrietyksessä ovat mukana isä Juho ja äiti Kaisu sekä pojat Seppo (vas.) ja Kalle.

Maanrakennusala on Pohjanmaalla varsin kilpailtu, sillä vanhan Vaasan läänin alueella toimii noin 150 kaivinkoneyritystä. Krekolan kokoisia, yli kymmenen koneen yrityksiä, löytyy 13 ja koko maassa 144.

Sanomalehti Ilkkaan antamassa 40-vuotishaastattelussa Juho Krekola pohtii koneiden kehitystä.

- Maanrakennustyössä tarvitaan yhä monitaitoisempia koneita. Kuljettaja voi hytistä vaihtaa moneen suuntaan pyörivät kauhat, joita pitää olla puolen tusinaa. Hytti muistuttaa enemmän uusimman kalliin auton sisustusta kuin sitä peltilaatikkoa, joka oli meidän ensimmäisessä kaivinkoneessa 40 vuotta sitten. Koneessa oli vain yksi jäykkä vakiokauha, jolla tehtiin kaikki työt. Kaivinkoneen mukana saattoi olla toistakymmentä apumiestä katsomassa pelkästään korkeuksia. Heillä oli esimies ja mittamiehet mukana.

Nyt, kun ympäristönormit ovat tiukentuneet, kaivinkoneen tulee olla monitaitoinen myös purkutöissä.

Seppo ohjaamossa ja Juho ulkopuolella.

- Purkujätteestä erotetaan raudat jatkojalostukseen ja betoni muutetaan pihojen maanrakennusaineeksi.

Juho Krekolan mukaan maanrakennustöihin ja nimenomaan kaivinkoneen kuljettajiksi on ollut vaikea saada uusia työntekijöitä.

- Kaivinkonehenkuljettajan ammatti on nyt alkanut houkutella teknisesti lahjakkahia nuoria miehiä.

Suomen Maanrakentajien Liiton tietojen mukaan kiinnostus on herännyt ja uusia nuoria on saatu koulutukseen.

Krekolan mielestä myös yrittäjää arvostetaan nykyään toisella tavalla, kuin muutama vuosi sitten. Hänen yrityksensä on toiminut ja menestynyt aina kovalla rahalla ilman minkäänlaisia tukia.

- Starttirahattomuus on opettanut sinnikkyyttä ja tiukilla oleminen varovaasuutta. 90-luvun lamastakin selvittihin näitä ohjehia nourattaen.

Juho oli töissä Helsingissä pahimman laman aikaan. Sinne se tuli jo vuoden aikaisemmin kuin Pohjanmaalle. Hän ehti ennen varsinaisia lamavuosia vaihtaa suurimmat koneet pieniin. Niille riitti silloin töitä myös Seinäjoella.

- Koneet ovat aina mennehet työn perässä niin kotimaassa, kuin Venäjälläkin. Nyt töitä riittää myös kotikaupungissa. Meillä on muutaman vuoden ollut Seinäjoen kaupungin kanssa sellaanen sopimus, että apuun tullaahan milloin vain. Pahin tilanne oli muutama vuosi sitten uurenuoren aattona, kun kaukolämpöputki pamahti halki 30 asteen pakkaeses. Kuuman höyryn keskellä piti saara vuoto tukittua ja saatiinhan se.

Seinäjoen kaupungin työtehtävät alkoivat työllistää Krekolaa 2000-luvulla. Tässä kaivuri kaupungintalon asfaltointitöissä.

4.3. Seinäjoen Vauhtiajot

Perinteiset Seinäjoen Vauhtiajot herätettiin uudelleen henkiin vuonna 2004. Ensimmäisen kerran kilpailut on järjestetty Seinäjoen katuradalla jo vuonna 1986. Vauhtiajojen kilpailurata kulkee aivan Krekolan toimitilojen editse. Oli luonnollista, että Vauhtiajojen kaupungin Vip-tilaisuus järjestettiin vuonna 2010 Krekolan pihassa. Tarjolla oli syötävää ja juotavaa sekä monipuolista ohjelmaa.

Seinäjoen kaupungintalon edustalla viemäröintitöissä.

4.4. Sukupolvenvaihdos

Vuonna 2011 Krekolassa tehtiin sukupolvenvaihdos. Kaisu ja Juho siirtyivät osittain taustalle ja vetovastuun ottivat pojat Seppo ja Kalle.

Käytännössä vetovastuu oli pikkuhiljaa siirtynyt pojille jo vuodesta 2003 alkaen. Vuonna 2001 Kalle palasi Saabin tehtailta Udestakaupungista takaisin kotimaisemiin ja ryhtyi Krekola Oy:n autonkuljettajaksi.

- Vuonna 2003 hankittiin ensimmäinen liikennelupa ja kuorma-auto, jota Kalle tuli ajamaan.

Lopullinen sukupolvenvaihdos toteutettiin niin, että molemmat pojat ovat tasaerin enemmistöosakkaina ja Juhon omistukseen jäi pieni osuus yrityksestä.

- Jos tulee erimielisyyttä, niin isä sitten kuuntelee molempia ja menee sitte jomman kumman puolelle. Kun mulla ja Kallella on yhtä paljon osakkeita, niin saadaan mielipide aikaan. Ei tuu pattitilannetta koskaan.

Sepolle oli itsestään selvää, että hän tulee jatkamaan isänsä viitoittamalla tiellä.

- Kun on pikkupojasta lähtien täällä ollu, niin ei sitä oikein muuta osannu teherä. Kyllähän mä kävin silloon joitaki keikkoja tekemäs Helsingis. Olin toisen firman työnjohtajana lentokentällä.

Seppo Krekola otti yhdessä veljensä Kallen kanssa vuonna 2011 vetovastuun Maanrakennus Juho Krekola Oy:ssä.

Nuorempi veljeksistä, Kalle, palasi kolmen Uudestakaupungissa vietetyn vuoden jälkeen Seinäjoelle alkujaan siksi, että asunnon ostaminen tuli ajankohtaiseksi.

- *En silloin uskaltanu Uudestakaupungista kämppää ostaa. Koko ikäni oon tässä isän firman mukana liikkunu. Lapiomiehenä olin kesätois yhtä kaupungin hommis vietettyä kesää lukuunottamatta aina. Re-*

Kalle Krekola on toinen yrityksen pääomistajista. Kalle toimii autonkuljettajana sekä remonttimiehenä. Kuvassa myös seuraavan sukupolven edustaja, Urho-poika.

monttihommia on tehny, ja nykyään myös autonkuljettajana, mutta en kaivinkonetta oo ikinä ajanu.

4.5. Uudistuksia

Veljesten siirryttyä vetovastuuseen yrityksessä alkoi uusi aikakausi. Kalustoa uudistettiin ja hankittiin oma kuorma-auto kuljetuksia vasten. Vuonna 2011 yrityksen kalustoon kuuluivat mm. pyöräalustaiset kaivurit Hyundai 55 vm. 2008, Liebherr 309 vm 2006, Liebherr 306 vm 2011, Liebherr 316 vm 2004, Cat 316 vm 2006, Volvo EW 200 vm 1997.

Lisäksi käytössä on useita telakaivureita. Yhteensä yrityksellä toistakymmentä kaivinkonetta.

Pyöräkuormaaja Liebherr ja Krekolan oma kuorma-auto työssä.

Hyundai sekä Cat Anvian kaapeliurauksessa Kurikassa.

4.6. Tekniikan kehittyminen

Maanrakennuskoneiden tekninen kehitys on 50-vuoden aikana ollut suorastaan räjähdysmäistä. Kun 60-luvulla koneissa oli vain yksi kauha ja se kääntyi yhteen suuntaan, nykyään kaivuria ohjataan tietokonepohjaisesti ja GPS-paikantimien avulla.

- Ennen kauhan vaihtos piti lekalla hakata tappi irti, ja vaihtaminen kesti vähintään tunnin. Kauha oli jäykkä eikä se kääntynyt mihinkään eikä pyörinyt. Nyt kauha pyörii 360 astetta. Kun oli vaijerikoneet, niin siellä oli rasvari aina mukana. Sitten kun tuli hydraulikoneet niin kuskin piti rasvata kone itte. Se tehtiin joka päivä. Nyt on automaattirasvarit, jotka rasvaa itte nuo tapit ja liikkuvat osat.

Nykyään koneiden maahantuoja pystyvät GPS:n avulla seuraamaan koneen kaikkia liikkeitä. Tehtaalla tiedetään, missä kukin kone menee ja kuinka paljon sitä on käytetty.

- Maahantuoja näkee omalta koneelta paljonko kaivurilla on ajettu tunteja, minkälaisella teholla on ajettu ja missä se kone on. Nyt on tullu semmoisia huoltosopimuksia, että ne näköö tehtahalla kun alakaa vilik-

Yrityksen nykyinen toimitusjohtaja Seppo Krekola.

kumahan, että nyt on huolto lähellä, niin ne ottaa konehen huoltohon. Jos kone varastetahan, niin ne pystyy seuraamahan missä kone on varastettuna. Jos se menee ulukomaille niin ne pystyy paikallistamaan konehen GPS:n perustehella.

Myös itse työsuoritukseen on olemassa tekniset GPS-pohjaiset apuvälineet. Kaivurissa oleva tietokone keskustelee satelliitin kanssa työsuorituksen aikana. Mittamiehen ammattiryhmä on teknistymisen myötä poistunut maanrakennustyömailta kokonaan.

- Konehessa on anturit ja vastaanotin, satelliitti paikallistaa sen sentin tarkkuurella. Sitten se mittaa kauhan, ja kun kaivat kauhalla niin se näyttää luiskan mallin, pohojan korkeuren mihinkä sun pitää leikata. Jos ruoppaat veren alta niin ruutu näyttää missä mennähän. Se näyttää vihreää niin kauan kun pitää ottaa maata pois ja muuttuu punaseksi jos kaivat liian syvältä.

4.7. Jeeppi

Juho Krekolan ollessa viisivuotias 50-luvun alussa hänen paapallaan Juholla oli käytössä Jeeppi. Juho oli silloin todennut, että "voi kun minusta-

taki tulis pian paappa, että sais Jeepin". Juhon toive toteutui 60-vuotta myöhemmin, kun hänestä paappana tuli Jeepin onnellinen omistaja.

Jeppi, paappa ja seuraava sukupolvi, Kallen lapset Urho ja Aaro sekä Teddy-koira.

Paappa, Jeeppi ja Sepon lapset Samuel ja Sorja

Krekolan kuskit syksyllä 2016. Ylhäällä vasemmalla Markku Takala, Jarmo Leinonen, Sami Anttila, Veli Katajamäki, Seppo Krekola, alhaalla vasemmalla Heikki Koskela, Martti Poola, Harri Rintakoski, Pertti Järvinen, Jari Leipäjoki, Juho Krekola, Esa Harjunnäpää, Harri Isoluoma ja Kalle Krekola.

Tulevaisuus on turvattu. Ohjaimissa kolmannen sukupolven kaivurikuski Aaro Krekola.

Juho Krekolan kiitokset

Esitän lämpimät kiitokset omalle henkilökunnalle hyvästä yhteistyöstä. On paljon teidän ansiotanne, että yrityksemme on saavuttanut 50 vuoden kunnioitettavan iän. Se on ollut kuin jalkapallopelejä, yhteen hiileen puhaltamista.

Erityisen kiitokseni osoitan pitkäaikaisille ja oman ikäluokkani työntekijöille. Haluan nimetä erityisesti Arto Loukon, joka on monet yöt, kovillakin pakkasilla korjannut koneet aina sellaisiksi, että ne ovat aamulla toimintakunnossa. Hän on ollut aina valmis auttamaan, kun apua on tarvittu oli sitten yö tai päivä, sää kuin sää.

Monissa meitä työllistäneissä projekteissa mukana olleelle Toivo Keski-Saarelle esitän parhaat kiitokseni. Hän oli projektin vetäjänä mm. Kostamuksessa.

Oman perheen tuki on ollut ensiarvoista. Myös kaikki ne työnantajat, jotka ovat meihin ja henkilökuntamme ammattimaiseen osaamiseen luottaneet, ansaitsevat kiitoksen.

Koko toimintamme ajan on kirjanpidostamme vastannut Laskentapalvelu Veikko Tuohimäki Oy. Tytär-Jaana jatkaa nyt isänsä Veikon työtä. Kiitos hyvästä ja ammattitaitoisesta työpanoksesta.

Kiitokset kaikille yhteistyökumppaneille ja urakoitsijoille, joiden kanssa olen 50 vuoden ajan saanut yhdessä tehdä maanrakennustöitä.

Seinäjoella 30.syyskuuta 2016

Juho Krekola

Maanrakennus Juho Krekola Oy:n 50-vuotinen historia alkaa Kurikan Lohiluoman kylästä. Veljekset Juho ja Jouko varttuivat maanviljelijäperheen lapsina rankkojen sotavuosien jälkeen. Veljesten isä Antti oli maanviljelijä ja isoisa Juho yrittäjä, joka omisti aikanaan Lohiluomalla useita sahoja ja myllyjä sekä valtamerilaivan.

Vuonna 1966 Jouko ja Juho päättivät lähteä isoisänsä jalanjäljille ja ryhtyä yrittäjiksi. Maanrakennusyritys Veljekset Krekola hankki Vaasasta ensimmäisen käytetyn kaivinkoneen nimeltään Hymac 480. Toiminta laajeni vuosien myötä niin, että vuonna 1976 veljekset päättivät jakaa koneet ja jatkaa kumpikin itsenäisinä yrittäjinä. Juhon toimipaikaksi tuli Seinäjoki ja Joukon Kurikka.

Vuonna 1976 syntyi Maanrakennus Juho Krekola Oy. Alun pienien vaikeuksien jälkeen toiminta laajeni Pohjanmaalta eri puolille Suomea ja lopulta myös Venäjälle. Krekolan väki oli rakentamassa naapuriin Kostamusta ja Kasimovoa.

Kahden miehen firmasta kasvoi parhaimmillaan viitisentoista henkilöä työllistävä keskisuuri yritys. Vuonna 1994 Seinäjoen Kapernaumin teollisuusalueelle valmistuivat omat ajanmukaiset toimitilat.

Juho Krekola siirsi vuonna 2011 vetovastuun pojilleen Sepolle ja Kallelle, mutta jatkaa yrityksessä vanhempana neuvonantajana.